

Rehabilitace pacientů s IPF

Součástí komplexní léčby u nemocných s IPF by měla být i **plicní rehabilitace**. Jejím cílem je

udržet co nejlepší kondici nemocného, aby nedocházelo ke snížení tělesné zdatnosti.

Plicní rehabilitace vždy obsahuje pohybovou léčbu a respirační fyzioterapii. **Pohybová léčba** je zaměřená na postupnou adaptaci nemocného s IPF na zátěž tak, aby jeho pohybové aktivity byly co nejméně ovlivněny dušností, která by jejich vykonávání mohla výrazně omezovat. **Respirační fyzioterapie** je cílena na obnovu a podporu správného dechového vzoru a kontrolu kašle. Součástí plicní rehabilitace je také **edukace**, která seznámí pacienta s IPF s jeho onemocněním, s možnostmi komplexní léčby, s monitorováním příznaků a jak nejlépe příznaky svého onemocnění zvládat.

Plicní rehabilitaci indikuje nemocnému s IPF ošetřující lékař a nejčastěji je uskutečňována během **ambulantního rehabilitačního programu**.

Více informací o idiopatické plicní fibróze jsme pro Vás připravili na informačním portále www.plicnifibroza.cz

Leták byl připraven ve spolupráci s MUDr. Martinou Šterclovou, Ph.D., a Mgr. Kateřinou Neumannovou, Ph.D.

Tisk letáku podpořila společnost Roche, s.r.o.

ESB 09.15/079/2031

Centra pro diagnostiku a léčbu intersticiálních plicních procesů včetně IPF

PRAHA

Thomayerova nemocnice, www.ftn.cz

Pneumologická klinika 1. LF UK a TN, Videňská 800, 140 00 Praha 4

Kontakt: prof. MUDr. Martina Vašáková, Ph.D.,

MUDr. Martina Šterclová, Ph.D., tel.: 261 083 728

Všeobecná fakultní nemocnice, www.vfn.cz

I. klinika TRN 1. LF UK VFN, Fakultní poliklinika VFN,

Karlovo náměstí 32, 121 11 Praha 2

Kontakt: prof. MUDr. J. Homolka, DrSc., tel.: 224 966 303

Nemocnice Na Bulovce, www.bulovka.cz

Klinika pneumologie a hrudní chirurgie Nemocnice Na Bulovce,

Budinova 67/2, 180 81 Praha 8

Kontakt: MUDr. Ladislav Lacina, tel.: 266 082 671

Fakultní nemocnice Motol, www.fnmotol.cz

Pneumologická klinika 2. LF FN Motol, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5

Kontakt: prim. MUDr. František Petřík, tel.: 224 436 657

PLZEŇ

Fakultní nemocnice Plzeň, www.fnplzen.cz

Klinika tuberkulózy a respiračních nemocí FN Plzeň,

Edvarda Beneše 1128/13, 305 99 Plzeň-Bory

Kontakt: MUDr. Radka Bittenglová, tel.: 377 402 406

HRADEC KRÁLOVÉ

Fakultní nemocnice Hradec Králové, www.fnhk.cz

Plicní klinika FN Hradec Králové, Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

Kontakt: MUDr. Vladimír Bartoš, tel.: 495 834 920, 495 834 774

PARDUBICE

Pardubická krajská nemocnice, a.s.,

www.nemocnice-pardubice.cz

Oddělení nemocí plicních a tuberkulózy, Kyjevská 44, 532 03 Pardubice

Kontakt: MUDr. Renata Králová, tel.: 466 014 503

OLOMOUČ

Fakultní nemocnice Olomouc, www.fnol.cz

Klinika plicních nemocí a tuberkulózy FN Olomouc, I. P. Pavlova 6,

775 20 Olomouc

Kontakt: prof. MUDr. Vítězslav Kolek, DrSc.,

MUDr. Vladimíra Lošťáková, Ph.D., MUDr. Monika Žurková,

tel.: 588 443 552, 588 443 559

KROMĚŘÍŽ

Kroměřížská nemocnice, a.s., www.nem-km.cz

Oddělení pneumologicko-alergologické, Havlíčkova 660/69,

767 01 Kroměříž

Kontakt: prim. MUDr. Jana Pšikalová, tel.: 573 322 286

BRNO

Fakultní nemocnice Brno, www.fnbrno.cz

Klinika nemocí plicních a tuberkulózy FN Brno, Jihlavská 20,

625 00 Brno-Bohunice

Kontakt: MUDr. Martina Doubková, MUDr. Ilona Binková,

tel.: 532 232 565

ZNOJMO

Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace, www.nemzn.cz

Plicní oddělení nemocnice Znojmo, MUDr. Jana Jánského 11,

669 02 Znojmo

Kontakt: prim. MUDr. Jan Kervitzer, tel.: 515 215 386

JIHLAVA

Nemocnice Jihlava, www.nemji.cz

Plicní oddělení nemocnice Jihlava, Vrchlického 4630/59,

586 01 Jihlava

Kontakt: prim. MUDr. Tomáš Snížek, tel.: 567 157 271

ÚSTÍ NAD LABEM

Krajská zdravotní, a.s., Masarykova nemocnice

v Ústí nad Labem, o.z., www.kzcr.eu

Oddělení plicních nemocí a tuberkulózy, Sociální péče 3316/12A,

401 13 Ústí nad Labem

Kontakt: prim. MUDr. Pavel Reiterer, tel.: 477 114 280

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Nemocnice České Budějovice, a.s., www.nemcb.cz

Plicní oddělení, Boženy Němcové 54, 370 01 České Budějovice

Kontakt: MUDr. Hana Šuldová, tel.: 387 876 100

OSTRAVA

Fakultní nemocnice Ostrava, www.fno.cz

Klinika tuberkulózy a respiračních nemocí FNO a LF OU,

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba

Kontakt: MUDr. Martina Plačková,

tel.: 597 374 227, 597 374 228

NOVÝ JIČÍN

Nemocnice Nový Jičín, a.s.,

www.nemocnicenovyjicin.agel.cz

Plicní oddělení, Purkyňova 2138/16, 741 01 Nový Jičín

Kontakt: MUDr. Richard Tyl, tel.: 556 773 401

ZLÍN

Krajská nemocnice T. Bati, a.s., www.kntb.cz

Plicní oddělení, Havlíčkovo nábřeží 600, 762 75 Zlín

Kontakt: prim. MUDr. Vladimír Řihák, tel.: 577 552 620

Máte podezření na plicní onemocnění – idiopatickou plicní fibrózu (IPF)?

Nečekejte!

Co je idiopatická plicní fibróza?

Jedná se o onemocnění nejasné příčiny, při kterém dochází k postupné přestavbě jemné struktury plicní tkáně v husté vazivo.

Na vzniku onemocnění se může podílet:

a) genetika – dědičné předpoklady byly prokázány u nemocných s tzv. **familiární idiopatickou plicní fibrózou** (IPF). V rodinách postižených tímto syndromem se plicní postižení může objevit i mezi 20.–40. rokem věku.

Dědičné předpoklady byly prokázány i u nemocných s tzv. **sporadickou IPF**. U těchto pacientů choroba přichází ve vyšším věku (typicky kolem 70 let) a nebývají postiženi další rodinní příslušníci. Gene-

tické vyšetření se běžně neprovádí ani u této skupiny nemocných, protože jeho výsledek nevede ke změně dalšího rozhodování o léčbě onemocnění.

b) zevní vlivy – IPF častěji postihuje nemocné, kteří **kouří nebo v minulosti kouřili**. Často bývá v této souvislosti zmiňován i kontakt s různými **organickými či anorganickými prachy** např. v rámci povolání pacienta (kovoobrábění, práce s tvrdými dřevy atd.). IPF se tedy pravděpodobně rozvíjí u osob s vrozenými předpoklady (genetická predispozice) v důsledku působení vnějších vlivů. Konkrétní spouštěč onemocnění znám není.

Diagnostika onemocnění

Ideální diagnostický postup by měl vycházet ze schématu:

1. obtíže ukazující na možné onemocnění dýchacího systému ± poslechový nález odpovídající krepitu (zvuk podobný rozepínání suchého zipu)
2. vyšetření ambulantním plicním specialistou v místě bydliště
3. nález by mohl odpovídat IPF či jinému intersticiálnímu plicnímu procesu → HRCT hrudníku
4. pokud trvá dle HRCT vyšetření podezření na plicní fibrózu, měl by být nemocný odeslán do **Centra diagnostiky a léčby intersticiálních plicních procesů** (viz seznam na zadní straně letáku).

Léčba idiopatické plicní fibrózy

Jeden z nejdůležitějších předpokladů úspěšné farmakologické léčby nemocných s IPF je **vylouka kouření** včetně kouření pasivního. Protože průběh onemocnění může zhoršovat i tzv. extraesofageální reflux (tedy zatékání žaludečních šťáv mimo žaludek i mimo trávicí trakt obecně), pozornost lékařů i jejich pacientů by měla být zaměřena tedy nejen na plíce, ale i na ostatní orgánové systémy.

Pro nemocné s IPF s **mírným až středně těžkým postižením** je v ČR dostupná léčba.

Příznaky onemocnění

Nejčastějšími příznaky choroby, které přivádějí nemocného k lékaři, je **námahová dušnost a/nebo kašel**. Pacient se zadýchá při chůzi do kopce či do schodů, při pokročilejším onemocnění ale

může mít pocit nedostatku vzduchu i při běžných denních činnostech, chůzi po rovině nebo v klidu. Kašel může mít různý charakter, někteří pacienti vykašlávají hleny po ránu, jiní i přes den nebo kašlou suše při fyzické aktivitě. Častá je **únava, nevykonnost, někdy i hubnutí**. Jedná se tedy obecně o příznaky

onemocnění dýchacího systému, **neexistuje příznak specifický jen pro IPF**.

Pacienti s mírným stupněm postižení nemusí pociťovat žádné výrazné změny ve svém zdravotním stavu – onemocnění může být zachyceno i náhodně při **poslechovém vyšetření plic fonendoskopem**

nebo vedlejším nálezem na rentgenovém snímku hrudníku (obvykle počítačová tomografie s vysokou rozlišovací schopností – HRCT), který je prováděn z jiného důvodu. Ačkoliv **paličkovité prsty** vidáme u nemocných s IPF relativně často, mohou být známkou jiných onemocnění.